

13. Shishka, R.B. (2004), "Protection of rights of subjects of intellectual property in civil law of Ukraine", 12.00.03, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), Odesa national legal academy, Odesa, Ukraine.
14. Ohorodov, D.V. (2006), "Employment-related objects of intellectual property and mixed agreements with employees (the ratio of civil and labour rights)", *Kollegiya*, no. 11, pp. 18-22.
15. Ohorodov, D.V. and Chelyshev, M.Yu. (2007), "Mixed agreement and questions of theory of legal regulation", *Zakonodatelstvo i ekonomika*, no. 3, pp. 49-55.

УДК 347.121.1

ДО ПИТАННЯ ПРО СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВА НА ПРИВАТНІСТЬ АРТИСТІВ-ВИКОНАВЦІВ І ПРАВА НА СВОБОДУ СЛОВА

Москаленко К.В., к.ю.н., асистент

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
вул. Володимирська 60, м. Київ, Україна
kateryna-moskalenko@ukr.net*

У статті досліджуються зміст права на приватність, можливість визнання артистів-виконавців публічними особами, а також критерії з'ясування балансу права на приватність артистів-виконавців та права на свободу слова.

Ключові слова: право на приватність, право на свободу слова, публічні особи, артисти-виконавці, Європейський суд із прав людини.

К ВОПРОСУ О СООТНОШЕНИИ ПРАВА НА ПРИВАТНОСТЬ АРТИСТОВ-ИСПОЛНИТЕЛЕЙ И ПРАВА НА СВОБОДУ СЛОВА

Москаленко Е.В.

*Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, ул. Владимирская 60, г. Киев, Украина
kateryna-moskalenko@ukr.net*

В статье исследуются содержание права на приватность, возможность признания артистов-исполнителей публичными лицами, а также критерии выяснения баланса права на приватность артистов-исполнителей и права на свободу слова.

Ключевые слова: право на приватность, право на свободу слова, публичные лица, артисты-исполнители, Европейский суд по правам человека.

TO THE QUESTION ON CORRELATION BETWEEN PRIVACY RIGHT OF PERFORMERS AND FREEDOM OF SPEECH

Moskalenko K.V.

*Kyiv national Taras Schevchenko university, str. Volodymyrska, 60, Kyiv, Ukraine
kateryna-moskalenko@ukr.net*

In course of development of new technologies the privacy right of performers can be subject to unauthorized intrusion, therefore the question on correlation between their privacy right and the freedom of speech is of great current interest. Some aspects of collision between the privacy right and the freedom of speech have been analyzed in Ukrainian, American and Russian doctrine, however an optimal conclusion has not been found yet. In order to find a suitable solution, the author of the article has analyzed national and international legislation, court practice of Ukrainian and American courts as well as the case law of European Court on Human Rights.

The contents of the privacy right shall be identified by the court in any separate case, taking into account the circumstances of the case and the evidence, contained in the materials of the court case. Moreover, the contents of this right will become even broader in future. This conclusion is supported by the opinions of Ukrainian and Russian scientists, the practice of Constitutional Court of Ukraine and the case law of European Court of Human Rights.

Performing artists are recognized as public persons both in various jurisdictions and on international level, making them more vulnerable to intrusion into their private life. Moreover, performers can face bigger intrusion into their private life than all the persons that are not recognized as public ones.

In opinion of the author, when solving the collision between the privacy right and freedom of speech it is necessary to bear in mind the following criteria. First of all – the places, where the information about the artist is gathered along with the method in which such information has been obtained. Secondly, it is necessary to establish whether the information gathered constitutes the public interest and therefore the intrusion into public affairs of the performer can be justified.

Key words: privacy right, freedom of speech, public persons, performing artists, European Court of Human Rights.

Особисте життя артистів-виконавців завжди було об'єктом уваги широкого загалу. Публікації щодо подробиць життя таких осіб є бажаними для засобів масової інформації, оскільки це дозволяє зробити їх діяльність більш прибутковою. Часто в гонитві за пікантною інформацією журналісти втручаються в приватне життя артистів-виконавців, а останні змушені звертатися до суду за захистом порушених прав. З огляду на прогнозоване зростання кількості відповідних судових спорів актуальності набуває дослідження співвідношення між правом на приватність і правом на свободу слова.

Певні аспекти стосовно колізії між правом на приватність і правом на свободу слова вивчалися вченими П.Ю. Познікінім, Д.З. Полівановою, А. Клімчиком та іншими дослідниками, проте комплексного аналізу цього питання досі не запропоновано. З метою вирішення цієї проблеми доцільно проаналізувати приписи національних і міжнародних нормативних актів, а також судову практику України й інших держав.

Право на приватність врегульовано низкою міжнародних нормативно-правових актів. Згідно із ч.1 ст.8 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод кожен має право на повагу до свого приватного й сімейного життя, до свого житла й кореспонденції [1]. Згідно зі ст.12 Загальної декларації прав людини ніхто не може зазнавати безпідставного втручання в його особисте й сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, таємницю його кореспонденції або на його честь і репутацію. Кожна людина має право на захист закону від такого втручання або таких посягань [2].

Правове регулювання права на приватність здійснюється також національним законодавством України. Так, ст.32 Конституції України [3] передбачає, що ніхто не може зазнавати втручання в його особисте й сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання й поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. Згідно з приписами ст.301 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) [4] фізична особа має право на особисте життя. Вона сама визначає своє особисте життя й можливість ознайомлення з ним інших осіб. Фізична особа має право на збереження в таємниці обставин свого особистого життя. Обставини особистого життя фізичної особи можуть бути розголошені іншими особами лише за умови, що вони містять ознаки правопорушення, що підтверджено рішенням суду, а також за її згодою.

Названими приписами не охоплюється правове регулювання права на приватність в Україні. Як зазначає Р.О. Стефанчук, у ЦК України міститься «розгалужений перелік особистих немайнових прав, які сприяють особі в охороні її приватної сфери». Ідеться про право на особисте життя та його таємницю (ст.301 ЦК України), на особисті папери (ст.303 ЦК України) і розпоряджання особистими паперами (ст.304 ЦК України), на таємницю кореспонденції (ст.306 ЦК України), на недоторканність житла (ст.311 ЦК України), захист інтересів фізичної особи під час проведення фото-, кіно-, теле- та відеозйомок (ст.307 ЦК України), охорону інтересів фізичної особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах (ст. 308 ЦК України), та ін. [5, с. 70].

Право на приватність закріплене й більшістю національних законодавств країн світу. Цікавим є підхід до розуміння права на приватність (privacy right) у США, яке стало окремим правом у цій країні порівняно недавно. Як зазначають дослідники, поштовхом до розвитку доктрини приватності в США стала публікація в 1890 р. статті С. Ді Воррена та Л. Ді Брандейс, у якій автори наголосили на посиленому втручанні засобів масової інформації в особисте життя приватних осіб [6, с. 306]. Пізніше це право було трансформоване в «право бути залишеним у спокої». Класичним підходом до розуміння змісту права на приватність у США є доктрина В. Проссера, на думку якого, до права на приватність варто включати такі складові: захист проти втручання в особисті справи особи; уникнення розкриття обставин життя фізичної особи, які б вона хотіла залишити в таємниці; захист проти обмови особи в очах громадськості; право на отримання компенсації за використання імені чи індивідуальності особи (зазвичай задля комерційної вигоди) [7, с. 186]. Наразі право на приватність законодавчо закріплене майже в усіх штатах США. Дослідження праць українських правників

свідчить про запозичення надбань американської доктрини, зокрема й самого терміну «прайвесі». Іноді термін «прайвесі» ототожнюється з правом на недоторканність приватного життя [8], проте вчені переважно розмежовують ці поняття. Наприклад, В.С. Бобрик вважає, що приватність вказує «не на межі особистого життя, а на межі дозволеного втручання в цю сферу», які і є предметом правового регулювання. Тому автором обґрунтовується ідея про трансформацію поняття «особисте життя» в поняття «приватність» [9, с. 58].

Становить інтерес зміст права на приватність. Аналіз ст.8 Конвенції про захист прав людини й основоположних свобод свідчить про наявність таких чотирьох елементів права на повагу до приватного й сімейного життя: право на повагу до приватного життя; право на повагу до сімейного життя; право на повагу до свого житла; право на повагу до кореспонденції [1]. Українські правники зазвичай досліджують зміст права на приватність через призму практики Європейського суду з прав людини. Так, С.Т. Мішуровська включає до поняття «приватне життя» походження, стать, прізвище, ім'я, громадянство, здоров'я, дієздатність, збереження власної цілісності, репродуктивні права, довкілля, житло, шлюб, право використання комп'ютерного електронного простору та спілкування через Інтернет [10]. Виділяються також такі складові, як право на культурну самоідентифікацію, захист здоров'я від впливу радіації, доступ до нерухомості, рівень шуму в допустимих межах та ін. [11, с. 33-34]. Інші вчені відносять до змісту цього права соціальну активність, професійні взаємовідносини та спілкування з іншими особами за допомогою електронних засобів [12, с. 122]. Оригінальні підходи до змісту права на приватність пропонуються В. Сьєогінім [8, с. 95-96] та Р.О. Стефанчуком [5, с. 72].

На нашу думку, таке розмаїття законодавчих і доктринальних підходів до розуміння змісту права на приватність свідчить лише про те, що вичерпний перелік складових цього права надати навряд чи можливо. Ця позиція знайшла своє відображення в Рішенні Конституційного Суду України в справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень ч.ч.1, 2 ст.32, ч.ч.2, 3 ст.34 Конституції України [13]. Конституційний Суд України виходив із того, що неможливо визначити абсолютно всі види поведінки фізичної особи у сферах особистого та сімейного життя, оскільки особисті й сімейні права є частиною природних прав людини, які не є вичерпними й реалізуються в різноманітних і динамічних відносинах майнового й немайнового характеру, стосунках, явищах, подіях тощо. Право на приватне й сімейне життя є засадничою цінністю, необхідною для повного розквіту людини в демократичному суспільстві, та розглядається як право фізичної особи на автономне буття незалежно від держави, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб.

Що стосується права на приватність артистів-виконавців, то воно має певні особливості, оскільки внаслідок своєї діяльності вони можуть зазнавати посиленого втручання у своє приватне життя. Як зауважується в п.6 Резолюції № 1165(1998) Парламентської Асамблеї Ради Європи про право на недоторканність особистого життя (далі – Резолюція) [14], для певної частини ЗМІ подробиці особистого життя стали надзвичайно вигідним предметом купівлі-продажу. Їх жертвами переважно стають публічні особи, оскільки такі подробиці слугують гарним стимулом для продажу.

У доктрині цивільного права досить давно простежується ідея віднесення артистів-виконавців до публічних осіб. Наприклад, Д.З. Поліванова виділяє три категорії публічних осіб, а саме: відомі публічні особи, які не здійснюють офіційних функцій, проте є об'єктом уваги загалу; політики, кожна дія яких може мати наслідки для суспільства, і із цієї причини вони знаходяться під постійним критичним контролем ЗМІ та спільноти; державні службовці або інші люди, що виконують окремі публічні функції [15, с. 131-132]. Міжнародні акти також визнають артистів-виконавців публічними особами. Так, згідно з п.7 Резолюції публічними фігурами є особи, які обіймають державну посаду та (чи) користуються державними ресурсами, а також усі ті, хто відіграє певну роль у суспільному житті, у політиці, економіці, мистецтві, соціальній сфері, спорті або в будь-якій іншій сфері. Артисти-виконавці як особи, що відіграють певну роль у сфері мистецтва, підпадають під наведене визначення, а отже, є публічними фігурами в розумінні Резолюції. Відоме поняття публічної особи й американській судовій практиці. При цьому згідно з рішенням Верховного Суду США в справі «Gertz v. Robert Welch, Inc.» (1974 р.) виділяються два види публічних осіб: ті, які є публічними для будь-якої мети та у всіх контекстах, а також ті, які стають публічними внаслідок певного збігу обставин чи іншого факту [16, с. 202-203]. Видається, що артистів-виконавців варто віднести саме до першого виду. Національне антикорупційне законодавство України містить визначення публічних діячів (п.30 ч.1 ст.1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму» [17]), причому артисти-виконавці такими не визнаються.

Якщо оцінювати можливий рівень втручання в приватне життя політиків і державних діячів, то порівняно з останніми артисти-виконавці зазнають значно меншого втручання. Це пов'язано, зокрема, з наслідками, які має для суспільства розкриття окремих подробиць приватного життя посадових осіб: ці особи мають владні повноваження й можуть приймати загальнообов'язкові до виконання рішення. Однак артисти-виконавці зазнають більшого втручання у свої приватне життя, ніж фізичні особи, які не є відомими в суспільстві, що обумовлюється підвищеним інтересом до особистого життя артистів-виконавців.

Право на свободу слова є одним із фундаментальних прав особи, без гарантування якого неможливе демократичне суспільство. Невипадково це право, так само як і право на приватність, регулюється низкою міжнародних актів (наприклад, Європейською конвенцією про захист прав людини й основоположних свобод, Загальною декларацією прав людини тощо). Про право на свободу слова йдеться також у національному законодавстві України. Відповідно до ст.34 Конституції України кожному гарантується право на свободу думки й слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати й поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір [3].

Існує також проблема віднайдення балансу між реалізацією права на свободу слова та права на недоторканність приватного життя публічних осіб. Яка ж інформація про приватне життя артиста-виконавця може бути поширена ЗМІ, а яка повинна бути захищеною й залишатися в таємниці? Це питання ускладнюється ще й тим, що іноді артистам-виконавцям вигідне втручання преси в їх приватне життя, і вони навмисно привертають до себе увагу журналістів і провокують їх. Як зазначає А.С. Клімчик, іноді дуже важко розібратися, у яких випадках відбулося добровільне інформування артистами-виконавцями про своє життя, а в яких отримання даних відбувалося всупереч бажанню об'єкта уваги з боку ЗМІ [12, с. 110].

Вивчаючи питання про правомірність втручання ЗМІ в приватне життя особи, П.Ю. Познікін пропонує враховувати такі критерії: статус особи, чиє право на приватне життя порушене; суспільний інтерес (необхідність) у розкритті відповідних даних; обставини, за яких було здійснене втручання в приватне життя [18, с. 41–43]. У рішенні Європейського суду з прав людини в справі «Von Hannover v. Germany (№ 2)» пропонується враховувати такі критерії для балансу між правом на приватність і правом на свободу слова: внесок статті для дебатів щодо публічного інтересу; наскільки особа, інформацію про яку розкрито, є відомою, яким є характер розкритої інформації; попередня поведінка особи, інформацію про яку розкрито; зміст, форма й наслідки публікації; обставини, за яких було отримано фотографії особи [19]. В іншому рішенні «Axel Springer AG. v. Germany» судом пропонується враховувати також метод отримання інформації та його законність і суворість застосованих санкцій [20].

На нашу думку, у з'ясуванні балансу між правом на недоторканність приватного життя артистів-виконавців та правом на свободу слова варто враховувати такі основні моменти: місце, де збирається інформація, спосіб, у який вона була отримана, а також наявність публічного інтересу у відповідному втручанні в приватне життя.

Характеризуючи місце, де отримується інформація про артиста-виконавця, та спосіб, у який вона отримана, варто зазначити таке.

По-перше, неприйнятним видається фотографування особи в місцях, де вона має обґрунтоване сподівання на приватність. Як свідчить практика Європейського суду з прав людини в справі «Von Hannover v. Germany», таке сподівання є обґрунтованим як у приватних, так і в деяких публічних місцях. Цей критерій згадується й у національному законодавстві інших держав. Наприклад, згідно з приписами Кодексу діяльності видавців, який було прийнято у Великобританії (Editors' Code of Practice) [21], неприйнятним є фотографування приватних осіб без їхньої згоди в приватних місцях, якими варто вважати приватну чи публічну власність, де особи мають обґрунтоване очікування на приватність.

У Каліфорнії діє положення про папараці (paparazzi statute), закріплене в §1708.8 Цивільного кодексу Каліфорнії [22]. Згідно з наведеним положенням забороняється проникнення в приватну власність іншої особи без дозволу для фотографування, звукозапису чи отримання іншої інформації про особу, яка займається особистими чи сімейними справами, якщо таке втручання відбувається в спосіб, який є образливим для середньостатистичної людини.

По-друге, забороненим є отримання інформації про приватне життя публічних осіб за допомогою засобів прослуховування, прихованих камер тощо (див. рішення Європейського суду з прав людини в справі «Flinkkila and Others v. Finland» [23]). Згідно з приписами ст. 10 згаданого Кодексу діяльності видавців преса не може публікувати матеріал, отриманий за допомогою прихованих камер, пристроїв прослуховування тощо. Така діяльність може бути виправдана лише тоді, якщо отримана інформація становить публічний інтерес і тільки якщо матеріал не може бути отримано іншим шляхом [21].

Відповідні положення частково закріплені й у чинному законодавстві України. Наприклад, згідно з приписами ст.307 ЦК України фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою. Згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку не припускається, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру. Знімання фізичної особи на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку, у тому числі таємне, без згоди особи може бути проведене лише у випадках, встановлених законом. Спеціальні норми, якими встановлюються правила здійснення таємної фото-, кіно- і відео зйомки, містяться в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» [24].

З'ясовуючи, чи становить інформація, отримана внаслідок втручання в приватне життя, публічний інтерес, варто враховувати такі фактори. Згідно з практикою Європейського суду з прав людини в згаданих справах публічний інтерес не зводиться лише до інформації про політику, злочини, а включає також інформацію про спорт і про артистів-виконавців. Проте якщо відповідна інформація не є корисною широкому загалу, а спрямована лише на задоволення цікавості громадськості про приватне життя публічної особи, то вона не становить публічного інтересу [19]. Згідно з Кодексом діяльності видавців Великобританії публічний інтерес включає, проте не зводиться до розкриття або запобігання злочину; захисту суспільного здоров'я й безпеки; захисту спільноти від введення в оману дією або заявою фізичної чи юридичної особи [21].

Американській судовій практиці відомий термін «newsworthiness», який можна перекласти як «інформація, що є новинами». До такої інформації відноситься не лише інформація про політичні й соціальні події, а й інформація, яка є цікавою для споживачів, наприклад події у світі моди [7, с. 197], а також будь-яка інформація, яка є предметом публічного інтересу [25, с. 411]. Американськими судами враховується також, наскільки доцільним і виправданим для цілей ЗМІ є розкриття відповідної інформації про особу в тому чи іншому випадку. Треба зауважити, що загальноприйнятого способу визначення, чи є та чи інша інформація новинами, у США немає, проте відповідний тест був вироблений судами Каліфорнії. Він включає такі критерії: соціальна цінність опублікованих фактів; рівень втручання у завідомо приватні справи; чи вважає себе позивач у справі публічною особою [25, с. 419].

У чинному законодавстві України використовується термін «суспільно необхідна інформація». Згідно з приписами ст.29 Закону України «Про інформацію» [26] інформація з обмеженим доступом може бути поширена, якщо вона є суспільно необхідною, тобто є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення. Предметом суспільного інтересу вважається інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України; забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод та обов'язків; свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні й інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб тощо. Оскільки перелік інформації, яка вважається предметом суспільного інтересу, не є вичерпним, вважаємо, що в можливих судових спорах судами України може враховуватися також судова практика інших країн і рішення Європейського суду з прав людини.

Викладене дозволяє дійти таких висновків:

1. Зміст права на приватність суду варто визначати з урахуванням усіх обставин конкретної справи та зібраних у ній доказів.
2. Артисти-виконавці є публічними особами й можуть зазнавати більшого втручання в їх приватне життя, ніж особи, що не належать до кола публічних осіб.
3. У з'ясуванні балансу між правом на недоторканність приватного життя артистів-виконавців і правом на свободу слова варто враховувати, по-перше, місця, де збирається інформація, та спосіб, у який вона отримана, а по-друге, чи існує публічний інтерес у відповідному втручанні в приватне життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року // Офіційний вісник України. – 1998. – № 13. – Ст. 270.
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – Ст. 8.9
3. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
5. Стефанчук Р. До питання забезпечення цивільно-правової охорони приватного життя фізичної особи : досвід України та Німеччини / Р. Стефанчук // Університетські наукові записки. – 2005. – № 4 (16). – С. 68-72.
6. Krasilovsky M. William. This Business of Music : the Definitive Guide to Music Industry / Krasilovsky M. William, Shemel Sidney. – New York : Billboard Books, 2007. – 510 p.
7. Law and Business of the Entertainment Industries : Fifth Edition // D. Biederman, E. Pierson, M. Silfen, J. Glasser, C. Biderman, K. Abdo, S. Sanders. – London : Praeger, 2011. – 1024 p.
8. Серьогін В. Зміст і обсяг права на недоторканність приватного життя (прайвесі) / В. Серьогін // Вісник Академії правових наук України. – 2010. – № 4. – С. 88-97.
9. Бобрик В. Про доцільність трансформації поняття «особисте життя» в поняття «приватність» у цивільному праві України / В. Бобрик // Юридична Україна. – 2008. – № 4. – С. 54-59.
10. Мішуровська С.Т. Розширення складників приватного життя згідно з Конвенцією про захист прав та основоположних свобод людини / С.Т. Мішуровська // Проблеми законності. – 2007. – № 91. – С. 52-58.
11. Хужокова И. Право на неприкосновенность частной жизни в системе прав человека / И. Хужокова // Сравнительное конституционное обозрение. – 2007. – № 2 (59). – С. 32-36.
12. Климчик А. Свобода информации и право на частную жизнь в международном праве : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Климчик Анджей ; Дипломатическая Академия МИД России. – М., 2003. – 184 с.
13. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України № 2-рп/2012 від 20 січня 2012 року // Вісник Конституційного суду України. – 2012. – № 2. – Ст. 14.
14. Резолюція Парламентської Асамблеї Ради Європи про право на недоторканність особистого життя № 1165 від 1998 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://assembly.coe.int/main.asp?Link=/documents/adoptedtext/ta98/eres1165.htm>
15. Поливанова Д.З. Международно-правовые проблемы права человека на неприкосновенность частной жизни : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Поливанова Диана Заурбековна ; Институт государства и права РАН. – М., 2010. – 190 с.
16. Weiler P. Entertainment, Media and the Law : Text, Cases and Problems / P. Weiler, G. Myers. – West, 2011. – 1072 p.
17. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму : Закон України № 249-IV від 28 листопада 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 1. – Ст. 2.
18. Поздникин П.Ю. Право на частную жизнь и свобода слова : разумный баланс / П.Ю. Поздникин // Известия высших учебных заведений. Поволжский регион. Общественные науки. – 2010. – № 3 (15). – С. 38-44.

19. Decision of ECHR in the case of Von Hannover v. Germany (No. 2) [Electronic resource]. – Access mode : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109029#{%22itemid%22:%5B%22001-109029%22%5D}>
20. Decision of ECHR in the case of Axel Springer AG v. Germany [Electronic resource]. – Access mode : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109034#{%22itemid%22:%5B%22001-109034%22%5D}>
21. Editor's Code of Practice [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.ipso.co.uk/IPSO/cop.html>
22. California Civil Code [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.leginfo.ca.gov/cgi-bin/displaycode?section=civ&group=01001-02000&file=1708-1725>
23. Decision of ECHR in the case of Flinkkilä and others v. Finland [Electronic resource]. – Access mode : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#{%22dmdocnumber%22:%5B%22865969%22%5D,%22itemid%22:%5B%22001-98064%22%5D}>
24. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України № 2135-XII від 18 лютого 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
25. Entertainment Law / Melvin Simensky, Thomas D. Selz, Robert C. Lind, Barbara Burnett, Charles A. Palmer, F. Jay Dougherty – 3rd edition. – Lexis Nexis, 2003. – 1591 p.
26. Про інформацію : Закон України № 2657-XII від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

REFERENCES

1. “Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms of November 4, 1950”, *Ofitsiynyi visnyk Ukrayiny*, 1998, no. 13, art. 270.
2. “Universal Declaration of Human Rights of December 4, 1948”, *Ofitsiynyi visnyk Ukrayiny*, 2008, no. 93, art. 89.
3. “Constitution of Ukraine of June 28, 1996 № 254к/96-ВР”, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*. – 1996. – № 30. – Ст. 141
4. “Civil Code of Ukraine of January 16, 2003 № 435-IV”, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2003, no. 40-44, art. 356.
5. Stefanchuk, R. (2005), “To the issue of civil protection of individual privacy : Ukrainian and German experience”, *Universytetski naukovy zapysky*, no. 4 (16), pp. 68-72.
6. Krasilovsky, M. William and Shemel, Sidney (2007), *This Business of Music : the Definitive Guide to Music Industry*, New York : Billboard Books, 510 p.
7. Biederman, D., Pierson, E., Silfen, M., Glasser, J., Biderman, C., Abdo, K. and Sanders, S. (2011), *Law and Business of the Entertainment Industries : Fifth Edition*, London : Praeger.
8. Serogin, V. (2010), “The content and scope of the right to personal privacy”, *Visnyk Akademiyi pravovykh nauk Ukrayiny*, no. 4, pp. 88-97.
9. Bobrik, V. (2008), “On the feasibility of transformation of the concept ‘private life’ in the concept of ‘privacy’ in the civil law of Ukraine”, *Yurydychna Ukrayina*, no. 4, pp. 54-59.
10. Mishurovska, S.T. (2007), “Expansion of components of privacy under the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms”, *Problemy zakonnosti*, no. 91, pp. 52-58.
11. Khuzhokova, I. (2007), “The right to privacy in the human rights system”, *Sravnitelnoe konstitutsionnoe obozrenie*, no. 2 (59), pp. 32-36.
12. Klimchik, A. (2003), “Freedom of information and the right to privacy in international law”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.10, Diplomatic Academy of foreign of Russia Ministry, Moscow, Russia.

13. “Decision of the Constitutional Court of Ukraine in the constitutional provision of Zhashkiv District Council of Cherkasy Oblast on the official interpretation of the provisions of the part one and two of Article 32, part two, three of Article 34 of the Constitution of Ukraine № 2- рп / 2012 of January 20, 2012”, *Visnyk Konstytutsiynoho sudu Ukrayiny*, 2012, no. 2, art. 14.
14. “Resolution of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on the Right to Privacy no. 1165 1998”, available at : <http://assembly.coe.int/main.asp?Link=/documents/adoptedtext/ta98/eres1165.htm>
15. Polivanova, D.Z. (2010), “International legal problems of the human right to privacy”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 12.00.10, Institute of the state and right for the Russian academy of sciences, Moscow, Russia.
16. Weiler, P. and Myers, G. (2011), *Entertainment, Media and the Law : Text, Cases and Problems*, West.
17. “On Prevention and Counteraction of the Legalization (Laundering) of the Proceeds from Crime” : Law of Ukraine № 249-IV of November 28, 2002, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2003, no. 1, art. 2.
18. Pozdnikin, P.Yu. (2010), “The right to privacy and freedom of expression : advisable balance”, *Izvestiya vysshikh uchebnykh zavedeniy. Povolzhskiy region. Obshchestvennye nauki*, no. 3 (15), pp. 38-44
19. Decision of ECHR in the case of Von Hannover v. Germany (No. 2), available at : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109029#%7B%22itemid%22%3A%22001-109029%22%5D%7D>
20. Decision of ECHR in the case of Axel Springer AG v. Germany, available at : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-109034#%7B%22itemid%22%3A%22001-109034%22%5D%7D>
21. Editor’s Code of Practice, available at : <https://www.ipso.co.uk/IPSO/cop.html>
22. California Civil Code, available at : <http://www.leginfo.ca.gov/cgi-bin/displaycode?section=civ&group=01001-02000&file=1708-1725>
23. Decision of ECHR in the case of Flinkkilä and others v. Finland, available at : <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx#%7B%22dmdocnumber%22%3A%222865969%22%5D%2C%22itemid%22%3A%22001-98064%22%5D%7D>
24. “On Operative Investigation Activity” : Law of Ukraine № 2135-XII of February 18, 1992, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1992, no. 22, art. 303.
25. Melvin Simensky, Thomas D. Selz, Robert C. Lind, Barbara Burnett, Charles A. Palmer and F. Jay Dougherty (2003), *Entertainment Law*, Lexis Nexis.
26. “On Information” : Law of Ukraine № 2657-XII of October 2, 1992, *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 1992, no. 48, art. 650.

УДК 347.91/95

СТАДІЇ МЕХАНІЗМУ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Кімчинська С.В., асистент

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, Україна
sabina-kim88@mail.ru*

У статті досліджуються основні науково-теоретичні підходи до визначення поняття та змісту стадій механізму правового регулювання цивільних процесуальних правовідносини. Доведено, що пізнання сутності